

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

MEDYANIN GÖSTERDİKLERİ: HABER METİNLERİ ÜZERİNDEN MEDYANIN DÖRDÜNCÜ KUVVET ROLÜNE BAKIŞ

Arş. Gör. Emirhan UYSAL*

*Niğantaşı Üniversitesi,
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü

e-posta: emirhan.uyosal@nisantasi.edu.tr

ORCID 0000-0002-3837-9218

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacını medya, ideoloji ve söylem ilişkisini örneklerle incelemek oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın ilk kısmında söylem, ideoloji ve medya ilişkisi teorik açıdan farklı görüşler etrafında incelenmiştir. Bir süredir güncelliğini korumakta olan "sığınmacı sorunu" medyada önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada Suriyeli sığınmacıların medyada temsili üzerinden medya kuruluşlarının eleştirel bir söylem geliştirip sorunun temeli ile ilgili, insani sorunlara dikkat çekebilecek nitelikte içerik üretebilme yetileri incelenmiştir. Çalışmada ana akım yazılı basından yola çıkarak medyanın dördüncü kuvvet olma özelliği de sorgulanmakta, bu bağlamda toplumun farklı gruplarına hitap eden üç farklı ana akım yazılı basın kuruluşunun Suriyeli sığınmacılar ile ilgili yaptıkları haberler Van Dijk'in eleştirel söylem analizi kapsamında karşılaştırılmaktadır. Farklı sosyal, ekonomik ve ideolojik görüşlere sahip grupların okuduğu Sabah, Hürriyet ve Cumhuriyet gazetelerinden seçilen haber metinleri dil ve içerik açısından incelenerek sığınmacı sorunuyla ilgili eleştirel bir görüşü yansıtmadıkları irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Medya, İdeoloji, Söylem, Dördüncü Kuvvet, Haber Metinleri

THE MEDIA SHOWS: OVERVIEW OF THE MEDIA'S FOURTH ESTATE ROLE THROUGH NEWS TEXTS

ABSTRACT

The main purpose of this study is to examine the relation between media, ideology and discourse with examples. For this purpose, in the first part of the study, the relation of discourse, ideology and media has been examined around theoretically different views. The "refugee issues", which has been up to date for a while, has an important place in the media. In this study, the ability of media organizations to develop a critical discourse through the representation of Syrian refugees in the media and to produce content on the basis of the problem that can draw attention to humanitarian problems. In the study, starting from the mainstream press, the fourth estate of the media is questioned, and the news about the Syrian refugees of three different mainstream press that appeal to different groups of society is compared within the scope of Van Dijk's critical discourse analysis. The news texts selected from Sabah, Hürriyet and Cumhuriyet newspapers, which are the readers of groups with different social, economic and ideological views, are examined in terms of language and content, and whether they can reflect a critical view of the refugee issues.

Keywords: Media, Ideology, Discourse, Fourthestate, News texts

Geliş Tarihi/Received: 02.04.2020

Kabul Tarihi/Accepted: 15.06.2020

Yayın Tarihi/Printed Date: 29.06.2020

Kaynak Gösterme: Uysal, E., (2020). "Medyanın Gösterdikleri: Haber Metinleri Üzerinden Medyanın Dördüncü Kuvvet Rolüne Bakış". *Niğantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1) 18-28.

GİRİŞ

2010 yılı Aralık ayında başlayan “Arap Baharı” süreciyle Kuzey Afrika’da meydana gelen hızlı değişimin yansımaları, İslam inancının çoğunluk tarafından kabul edildiği coğrafyalarda farklı siyasal hareketlerin oluşmasına yol açmıştır. Bunun sonucu olarak 2011 yılı ilkbaharında Suriye’de başlayan iç savaş hala etkilerini sürdürmektedir. Savaşın toplumsal ve uluslararası yansımaları, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin de içinde bulunduğu yeni bir süreç yaratmıştır. Bu bağlamda 2014 yılında yayınlanan AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetimi) raporunun sunuş bölümünde ve devletin resmi organlarınca yapılan açıklamalara göre; sığınmacı olarak sayıca beklenenin üstünde Türkiye’ye sığınan Suriyelinin, “Geçici Koruma Statüsü” (AFAD, 2016) ile buldukları belirtilmiştir. Başlangıçta Türkiye’de sınıra yakın bölgelerde bulunan kamplara alınan Suriyeliler, daha sonra Türkiye’nin farklı illerine gelerek, yerleşik olarak yaşamaya başlamışlardır. Bu durumun sosyal, ekonomik ve kültürel yaşam açısından oluşturduğu toplumsal sorunlar yazılı basın tarafından haberleştirilmiştir. Ancak bu noktada medya bu insani soruna dikkat çekebilme midir? Ya da gerçek sorunu/sorunları görmemizi sağlayabilmekte midir? Bu sorular gündeme haber metninin nesneliliğini ve toplumsal çıkarı ne ölçüde gözettiği/gözetemediği konusunu getirmektedir. Tüm bunlar göz önüne alındığında, medya kuruluşlarını denetleyen ve finansal açıdan üzerinde etki sahibi olan güçlerin önemi ortaya çıkmaktadır. Böyle düşünüldüğünde nesnellik ve toplumsal çıkar kapsamında bir haberciliğin yapılamayacağı dile getirilmektedir (Herman & Chomsky, 2012: 14-15).

Bu çalışmada medyanın bir olayı sunuş biçiminde yani söylemini oluşturmasında ideolojinin etkisini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda toplumsal bir mesele olan “Suriyeli sığınmacılar” ile ilgili aynı olayın alıcıya nasıl iletildiğini incelemek amacıyla farklı gazetelerdeki metinler ele alınmıştır. Elde edilen bulgular Van Dijk’in eleştirel söylem analizi kullanılarak incelenmiştir. Sonrasında ise literatür ışığında bulgular tartışılmıştır.

1. Haber, Söylem ve İdeoloji

Çalışmanın özünü oluşturan haber metinlerini inceleyebilmek, dolayısıyla iletişimsel açıdan iletiyi anlayabilmek açısından söylem kavramı ön plana çıkmaktadır. Patron, yöneticiler, sermaye(reklam veren) ve okurların görüşleri gibi bir çok sebepten ötürü haber metni bir ileti olarak tarafsız değildir(Girgin, 2014: 251-252). Aktardığı olaya hangi taraftan bakıldığını doğrudan veya dolaylı olarak anlatır. Dolayısıyla yapısı gereği daha iyi anlaşılma amacıyla kendi doğrusunu aktaran haber metni belli yargılarla sorgulamanın önüne geçerek önyargıları artıracak, bununla birlikte gerçekliği değiştirerek alıcıyı da belli açılardan kurulu düzeni kabullenmeye sevk edecektir. Söylem olarak düşündüğümüzde haber; olayların, olguların zıtlıklarının sunulmasıyla gerçekleştirilmektedir. Haber söyleminde geleneksel değer yargılarının egemen olmasından kaynaklı olarak doğru, yanlış gibi kavramlar toplumsal egemen değer yargularından bağımsız olamaz (Mora, 2011: 5). Dolayısıyla söylem ile ideolojinin etkileşimi kaçınılmazdır. İdeoloji ve söylem ilişkisi düşünüldüğünde haber içerikleri de bu durumdan bağımsız düşünülemez.

İdeoloji; bireyin kimlik tanımlamasını ve toplumsal ilişkileri tanımlayabilmemizi sağlayan aynı zamanda da öznel gerçeklikler üzerinden dünyanın tanımını yapan bir kavramdır(Ergil, 1983: 70).Söylemise StuartHall’un tanımıyla: “Dil vasıtasıyla görünürlük kazanan ve düzenlenen, hazır ve önceden kurulmuş ‘tecrübe edişler’ kümesidir” (Hall, 1977: 322, Akt: Purvis, 2014: 22). Bu kavram, insanın söylem üzere yaşadığını ve bu yaşamın söylemlerle birlikte edinilen bütün tecrübelerin anlamlarını çerçevelerle belirleyerek sınırlandıran bir yapıda olabildiğini anlamamızı sağlar. Her söylem yeni bir söylemi doğurarak ya da bir söylemin ortaya çıkmasını zorlaştırarak bazen de engelleyerek iletişimsel eylemi gerçekleştiren özgün araçları ortaya koyar (Purvis & Hunt, 2014).

İdeoloji ve söylem kavramlarının konumuzla ilişkisini anlayabilmek açısından, birbirlerine etkisini veya birlikteliklerini anlamaya çalışmak daha doğru olacaktır. Bu noktada ideoloji ve söylem aslında insanın toplumsal hayatı kavrama ve ilişkilendirme noktasında ayrıştırılması zor kavramlardır. Bu iki kavramda toplumsalı oluşturan ilişkiler bütünü anlamamıza yardımcı

olurken aynı zamanda insanların dünyayı kavrama ve anlamlandırma sürecini de etkilemektedir (Purvis & Hunt, 2014: 22).

Dilin kullanımı ideolojinin belirleyicilerindedir. Kişi, ideolojik fikirlerini öğrenmeyi ise çevresel faktörler ve okuma-izleme eylemleri ile yapmaktadır. Dolayısıyla ideolojiyi söylemler dillendirir ve söylemin yapısı da ideolojinin sürekli olarak üretimine yol açar (Mora, 2011: 5).

Bir grubun paylaştığı inançların toplumsal görünümleri olan ideoloji, grubun kendilerine dair algılamaları, grubun algılanışı ve diğer grupları algılama gibi birçok konuda grup üyelerine tanımlayıcı sınırlar çizer. Bu sınırlarla birlikte ideolojik temsiller “biz” bilincini dolayısıyla “öteki” bilincini de oluşturur. Böylelikle söylem yaygınlaşır ve ideolojik temsiller egemen bir bakış açısına dönüşür (Van Dijk, 2015: 23-24).

İdeolojiyi anlamlandırabilmek için mesajların ikincil anlamlarını okuyabilmek gerekmektedir. İdeoloji iletileri üreten kuralları oluşturmuştur. Bu bağlamda ideoloji söylemin sınırlarını yani söylenebilecekleri belirleyen kodlamadır. Yani ileti hem kodlama hem kod açımı içerir. Kod açımı ikincil anlamı verecektir ancak alıcının hangi yönde kodlayacağı, hangi ikincil anlamı çıkaracağı da ideolojinin belirlemesiyle oluşacaktır (Mora, 2011: 5).

Görüldüğü gibi söylem, ideoloji bağlamında düşünülme durumundadır ve ideolojinin subjektif durumundan etkilenmektedir. Ayrıca ideolojinin de söylem ve dil tarafından var olabildiği yorumunu yapmak mümkündür. Bu açıdan bakıldığında kod açımı esnasında üretilen yan anlamlar bile aslında ileti ile birlikte gelmektedir.

2. Kuramsal Çerçeve

Basına atfedilen dördüncü kuvvet tanımlaması düşünüldüğünde, incelememizin konusu olan yazılı basın böyle bir görevi yerine getirip getiremediğini tartışabilmek için iki farklı teorik yaklaşım temel olarak karşılaştırılmıştır. Bu anlamda iletişim sürecinde iletinin rolü ve etkisi haber metnini de anlamamıza yol açacaktır. Bu noktada Hall’un Kodlama-Kod Çözümü modeli (Maigret, 2011: 190) ile McLuhan’ın “Araç İletidir” (Stevenson, 2008: 197-198) yaklaşımı değerlendirme yapmamıza yardımcı olacaktır.

2.1. Kodlama / Kod Çözümü Modeli

Stuart Hall, iletişim teorisyenlerinin bir kısmının alıcıyı edilgen kabul edip daha çok gönderilen mesajı olduğu gibi kabullenmesi fikrine ters bir şekilde kültürel uzamı ideolojik düzeyi ve tarafı da düşünerek okumanın farklı bireyler tarafından farklı olacağını iddia eder. Hall’e göre eğer her bireyin okuması bu noktada aynı olsaydı iletişimden söz etmek mümkün olmayacaktı. Kitle iletişim araçları önerilen kodlama karşısında Hall kod çözümü yani üç okuma modelini önerir (Maigret, 2011: 190).

Hegemonya biçimi olarak nitelendirilen okuma biçiminde iletilerin içeriğinde yer aldığı belirtilen gerilim ve çelişkiler dışında alıcının kod çözümü, göndericinin kodlamasına karşılık gelir. Yine de iletilerin içinde öyle veya böyle var olacak olan gerilim ve çelişkiler izleyiciyi belli ölçülerde etken olmaya sevk eder. Bu durum alıcının herhangi bir araçtan gelen iletinin hem yan anlamını özümlediği hem de göndericinin iletideki referans kodu neyse onunla iletiyi çözümlendiği bir durumu ortaya çıkarması gerekir. Aslında, bu tanımlama alıcının iletileri üretildiği gibi okudukları ya da bunları sorgulamadan, farklı düşüncelere kapılmadan, amaçlandığı gibi kabul ettikleri görüşündeki semiyolojinin savlarıyla benzerdir. Ancak iletiler gerilimler ve çelişkilerle birlikte var olabilir. İletinin taşıdığı ideoloji egemenler ve egemenlik altındakiler arasında anlamlı etkenler oluşturacaktır. Hegemonya biçiminde bu okumanın etken bir şekilde yapılmasının bir sebebi de medya örgütleri arasında var olan rekabet olarak yorumlanmıştır (Maigret, 2011: 191).

Uzlaşma biçimi olarak isimlendirilen okuma biçiminde ise alıcı iletinin anlamlandırmalarından bir bölümünü değiştirir ve eleştirel bir görüş ortaya koyabilir. Ancak burada var olan kodlamayı da reddedemez. Sınırlı olarak yapılan eleştiri de yine egemen olanın temel görüşlerine temelden

aykırı değildir. Verilen örnekte işçi maaşlarının olduğu gibi kalacağına ve bunun ulus çıkarlarıyla örtüştüğü savını yansıtan bir haber metnini okuyan alıcı kendi maaşı için grev yapabilir ancak okuduğu metinde var olan ulus çıkarlarını da kabul edebilir (Maigret, 2011: 191).

Muhafiz biçim, referans kodlamadan farklı bir yorum üretebilmek ileti dışında referansları göz önüne alır. Alıcı ideolojisiyle iletinin kaynağında bulunan ve yan anlamlarını elstirel olarak ele aldığı ideolojiye karşıtlaşır. Yine aynı örnek üzerinden gidersek alıcı, işçi maaşlarıyla ilgili haberde ulus çıkarları yerine sınıf çıkarlarını ön plana koyar ve iletinin referans kodunu yok sayarak başka bir referansla okuma yapar (Maigret, 2011: 191).

Bu üç okuma modeli aslında var olan okumanın sadece iletinin koduyla ilgili olmadığını alıcının sosyo-ekonomik, kültürel, ideolojik ve demografik durumuna göre farklılaşabileceği göz önüne sermiştir. Sadece ileti ve kaynağa odaklanmanın yanı sıra alıcının durumu ve yaklaşımı da önemsenmiştir (Maigret, 2011: 191-192).

Bu model üzerinden düşünüldüğünde yine de anlaşıldığı kadarıyla bir eleştirel okumanın oluşabilmesi için iletinin içinde buna yönlendirecek verilerin olması şarttır. Verilen örnekte bahsedilen işçi maaşlarının donması, zamlanmaması durumunda olduğu gibi. Olumsuz olan durum ileti içinde mevcuttur. Bu noktada bunun ulus çıkarına veya sınıf çıkarına göre yorumlanması bireyin okumasına göre değişebilir. Ancak ileti, işçi maaşlarının zamlanmayacağını farklı biçimlerde anlatsa yani eleştirel düşünceleri geliştiremeyeceğimiz verilerle metin oluşturulsa bu durumdan bahsedemeyebiliriz. İdeoloji ve söylem ilişkisi de düşünüldüğünde teknolojik determinist yaklaşımlara göz atmak da önem arz edecektir.

2.2. “Araç İletidir”

Toplum yapısı ve bu bağlamda da iletişim olgusuna bakış tarih boyunca farklılık göstermiştir. Bu farklılığı yaratan en önemli etkenlerden birisi de teknolojik gelişmelerdir. İletişim teknolojileri birçok açıdan hem iletişim olgusunu hem de toplumsal yaşama dair yapılan tanımlamaları değiştirmiştir. Bu tanımlamaların en önemlilerinden biri “Enformasyon Toplumu” kavramıdır. Enformasyon toplumu, enformasyonun toplumsal her alanda ulaşılabilir olduğu ve bütün toplum tarafından kullanılabilir hale geldiği durumla birlikte yaşanan değişimin isimlendirilmesidir. Bu enformasyonun yaygınlaşmasında ise teknolojik gelişmeler özellikle de iletişim teknolojilerindeki gelişmeler çok etkili olmuştur. Bu bağlamda kitle iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişim bütün medya kuruluşlarının neyi nasıl üreteceğine kadar her aşamada belirleyici olmuştur. Sanayi toplumundaki sermayenin izdüşümü enformasyon haline gelmiştir. Gücün odağı değişmiş artık iktidar sermaye biriktirmek yerine enformasyon dolaşımına sahip olmakla elde edilmektedir (Yeşilorman & Koç, 2014: 118). Bu noktada enformasyon toplumu tanımlamasına ilişkin kullanımların bir benzerini farklı bir bakış açısıyla Marshall McLuhan, “İletişim Çağı” kavramını kullanarak yapmıştır (Geray, 1997 Akt: Yeşilorman, 2014: 119).

Marshall McLuhan, genel görüşleri itibarıyla haber metni veya makale gibi herhangi bir metnin incelenmesinde ideolojik inşa ile ilgilenmeyi esas meseleyi gözden kaçırmakla eş değer saymaktadır. Her ne kadar ileti kısmen bundan bağımsız olsa da iletişim araçları zaman-mekan eğilimlidirler. Teknolojik gelişmelerin çok öncesinde matbaadan dahi önce var olan iletişim araçları mekandan çok zaman eğilimliydi. Dayanıklı ancak taşınması çok zordu. Bu araçlar mekana bağımlı olduklarından nispeten devamlılığı olan toplumsal olgulardı. Ancak basılı kağıt gibi hafif ancak daha az dayanıklı iletişim araçları mekana değişimi çok daha kolay olduğundan siyasal otoritenin merkezsiz gelişimine kolaylık sağlayan bir unsur olarak karşımıza çıkmıştır (Stevenson, 2008: 197-198).

Marshall McLuhan, medya biçimlerinin insan algısını nasıl şekillendirdiği üzerine çalışmanın, esas mesele olduğunu ısrarla belirtir. Bu süreçle ilgili verdiği en iyi örnek, toplumsal ilişkileri yeniden bağlamsallaştırmada elektrik ışığının önemi üzerinedir. Her sabah ofisimde yaktığım elektrik ışığı hiçbir ileti taşımaz, ama zaman ve mekana ilişkilerini dönüştürür. Örneğin akşam geç saate kadar ve sabah erken saate çalışmamı sağlar. Bu da kamusal ya da özel hayatı nasıl yapılandırdığını etkiler (Stevenson, 2008: 200-203).

McLuhan'a göre matbaa ile birlikte bireyci kavrayışla birlikte ulusal düşüncelerin kültürel kaynağı sağlanmıştır. Ayrıca insanların görme duyuları diğerlerine göre daha fazla gelişmiş ve insanların rasyonalitesini şekillendirmiştir. Hepsinden öte elektrik ve devamında gelen teknolojik gelişmelerle birlikte her şey değişmiştir. Artık toplum, kültürel biçimlere sürekli ve anında maruz kalmaktadır (Stevenson, 2008: 200-203).

Bu noktada alıcının belirleyicisi zaten en başından iletişim teknolojileri olmuştur. Dolayısıyla bu teknolojiler egemenin şekillenmesini sağlayan bir durumu ortaya çıkarmışlardır. Burada alıcının bahsedildiği gibi bir kod çözümü yapabiliyor olması çok olası gözükmemektedir.

3. Dördüncü Kuvvet Kavramı

Dördüncü kuvvet (fourthestate) kavramı, Amerika Birleşik Devletleri'nde gazeteciliğin başlangıcıyla birlikte ortaya atılmış bir kavramdır. Tarih boyunca güç kavramının atfedildiği sınıflar, kişiler veya kurumlar değişmiş, günümüz demokratik sistemlerinde ise üç kuvvet olarak yasama, yürütme ve yargı kabul edilmiştir. Bu üç kuvvetin birbirini denetler bir tavrı olması gerektiği kabul edilmiştir. Günümüz demokrasilerinde bu üç güç gereklidir ve medya kuruluşlarında bu yaklaşımın halkı temsilen denetleyicisidir. Amerika'da ortaya atılan bu kavram basını gayri-resmi dördüncü güç olarak tanımlamıştır. Buradan anlaşıldığı gibi basın, eleştirel bir çerçevede iletiler üretebilen, halkın çıkarı doğrultusunda ilkelerini belirleyen bir yapıda olma durumundadır (Erdoğan, 1999: 33-34).

Bu noktada dördüncü kuvvet nitelendirmesi yapılan basın kuruluşlarına genel bir inceleme yapıldığında bu kurumların yayın hayatlarına istedikleri ölçüde devam edebilmeleri için ekonomik ve politik güce ihtiyaçları vardır. Ekonomik anlamda desteği olmayan basın kuruluşları yeterli haber etkinliğinde bulunamayacaklar hatta var olmaları bile mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla özgürlüğü şüpheli olan bu kuruluşlar diğer üç kuvvet ile iç içe olma zorunluluğunda kalmıştır. Kaçınılmaz engellemeler ile karşılaşması basın kuruluşlarını oto-kontrole bazen de yasal kontrolle sonuçlanan ve mücadele edemediği alana itmiştir (Erdoğan, 1999: 34-36).

Kuvvetler ayrılığı ilkesi bu noktada çoğu zaman söylemde kalmaktadır. Özellikle Türkiye örneğine bakıldığında tarafsız bir basından geçmiştense bu yana söz etmek yersizdir. Çünkü basın her zaman siyasal kültürle veya ekonomik ilişkileriyle düşünüldüğünde varlığını sürdürebilmesi, büyüebilmesi veya okur kitlesine ulaşabilmesi için ideal olarak bahsedilen dördüncü kuvvet olma niteliğine sahip olamamaktadır (Bek, 2010: 109-113).

Kısacası basın kuruluşları da ilişkisel açıdan "şirket" mantığını aşamamakta, düzenin oluşturduğu zorunluluklarla birlikte aslında dördüncü kuvvet olamamaktadır. Anlaşıldığı kadarıyla bazen böyle bir çabası olmadığı gibi bezen de istese bile bu noktaya gelememektedir.

4. Yöntem ve Bulgular

4.1. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Bu çalışmanın evrenini Türkiye'de yayınlanan tüm ulusal gazeteler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise ana akım medya içerisinde farklı okuyucu kitlelerine sahip Hürriyet, Sabah ve Cumhuriyet gazeteleri oluşturmaktadır. Çalışmada ideoloji, söylem ve medya ilişkisini incelemek amaçlandığı için iktidar söylemine yakın bir habercilik anlayışı olduğu bilinen Sabah gazetesi, daha ortada duran ve popüler habercilik anlayışını benimseyen Hürriyet gazetesi ve güncel siyasette muhalif görüşü temsilen Cumhuriyet gazeteleri tercih edilmiştir. Bu noktada kullanılan örnekleme yöntemi "amaçlı örnekleme"dir.

4.2. Veri Toplama Yöntemi

Sürelili yayınların taranması ile birlikte 2014 yılında ve özellikle ağustos ayında yapılan haberlerde sıkça Suriyeli sığınmacılarla ilgili haberle karşılaşmış, bunlardan toplumsal şiddet olayına

dönüşenler arasından bir mahallede bulunan neredeyse tüm Suriyeli ailenin yer değiştirmesiyle sonuçlanmış Ünalı mahallesinde yaşanan olayın haber metinleri karşılaştırılmak üzere seçilmiştir.

4.3. Verilerin Analizi

Günümüz modern demokrasilerinde basına biçilen dördüncü kuvvet rolünün gerçekleşebilmesi için alıcının eleştirel yorumlama yapabilecekleri iletilere ulaşabilmesinin gerekliliği çalışmanın kuramsal çerçevesinde ortaya koyulmuştur. Bu bağlamda Hall'un Kodlama/Kod çözümü modelinde (Maigret, 2011: 190) belirtilen algılama biçimleri göz önünde bulundurularak ve buna ek olarak McLuhan'ın "Araç İletidir" söylemi temelinde (Stevenson, 2008: 197-198) aynı olayı konu alan örnek haber metinleri eleştirel söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir.

4.3.1. Eleştirel Söylem Analizi

Eleştirel söylem analizi Van Dijk'ın haber analizi gibi birçok konuda kullanılmak üzere geliştirdiği bir yöntemdir. Bugüne kadar birçok çalışmada formüleze edilmiş farklı şekillerde kullanımı ön plana çıkmıştır. Ancak temel amaç egemen görüşün eleştirisi ve eşitsizlik gibi konular üzerine odaklanmaktır. Diğer alanlardan veya yaklaşımlardan farklı olarak öncelikle belirli bir disipline, paradigmaya, okula veya söylem teorisine katkıda bulunmayı amaçlamadığı görülmektedir. Dolayısıyla eleştirel söylem analizi tarafsızlıktan ziyade toplumsal faydayı ön plana almıştır (Van Dijk, 1993: 252-253). Yine aynı anlayışla araştırmacılar, eleştirel söylem analizi kullanılarak bir noktada taraf olmak durumundadır. Ancak bu taraf olma durumu göçmenler, azınlıklar ve kadınlar gibi sosyal grupların maruz kalabildiği; ayrımcılık, ırkçılık, şiddet gibi konularda zarar görenden taraf olma durumudur. Bu noktada incelemeler bu bakış açısı dikate alınarak yapılmak durumundadır (Van Dijk, 1993: 253-254). Daha önce değindiğimiz söylem ve ideoloji kavramları düşünüldüğünde, söylemin ideolojinin egemen hale gelmesindeki etkisi (Van Dijk, 2015: 23-24) ve eleştirel söylem analizinin bu oluşan ve toplumsal sorunlara temel oluşturan egemen fikirlerin karşısında araştırmacıya biçtiği taraflı rol bir arada düşünülmelidir (Van Dijk, 1993: 252-254).

Haber üretim sürecinde; muhabirin, bulunduğu kurumun ve hedef okur kitlesinin ideolojisi ve yaklaşımı üretim sürecine dahil olmaktadır. Bu noktada eleştirel söylem analizi, haberin uğramış olduğu kesintileri ve yönlendirmeleri tespit etmede egemen görüşün karşıt konumunda yer alır ve bu şekilde haberi kritik ederek toplumsal sorunlara fayda sağlamayı amaçlar (van Dijk, 1993: 252-254). Van Dijk haber metinlerini çözümlemesinde 'makro yapılar' ve 'mikro yapılar' başlıkları altında inceler. Özellikle haber metinlerinde makro yapılar önem verirken, mikro yapıları da buna bağlantılı görür. Haber metinlerindeki makro yapılar; konu, genel düşünce temel söylem gibi daha başlığı okurken algıladığımız düşünceleri oluşturan bütündür. Mikro yapılar ise haber metninin içeriğindeki kelime yapıları ve kullanım kalıpları olup parça parça incelenebilmektedir (Van Dijk, 1993: 261-271).

4.4. Haber Metinlerinin İncelenmesi

11 Ağustos 2014 tarihinde Gaziantep Ünalı mahallesinde gerçekleşen cinayette bir Suriyeli sığınmacının ev sahibini öldürmesinin ardından mahalle sakinlerinden oluşan bir grup, çeşitli şiddet eylemlerinde bulunmuştur. Suriyelilere ve Suriye plakalı araçlara saldıran grup, 14 Ağustos 2014 günü yayınlanan Sabah, Hürriyet ve Cumhuriyet gazetelerine konu olmuşlardır. Metinleri incelerken van Dijk'ın eleştirel söylem analizi, makro ve mikro yapılar dikkate alınarak incelenmiştir (Van Dijk, 1993: 261-271).

Yaşanan toplumsal şiddet olaylarıyla ilgili Sabah gazetesinde "Provokasyona Karşı Sağduyu Çağrısı" başlıklı yayınlanan haberde (bkz. Ek-1) bazı Sivil Toplum Kuruluşlarının görüşleri ile Gaziantep Valisinin açıklamalarına yer verilmiştir. Halkı yatıştırma çabasıyla hareket edilerek yaşanan olayın detaylarını anlamamızı sağlayacak çok fazla veri bulundurmadan halk sükunete davet edilmiştir. Haberin fotoğrafları ise sadece polis ile mahalle sakinlerinin karşı karşıya

geldiği anları yansıtmaktadır. Haber ilk sayfada duyurulmamıştır. Haberin sadece yaşanan arbede ve provakasyon kısmını dair bir vurgusu olduğu anlaşılmaktadır. Başlık haber metni ve kullanılan fotoğraflar yaşanan olayın provakatif eylemler sonucu oluştuğuna dair bir izlenim uyandırmaktadır. Özellikle provakasyon kelimesine haber başlığı dahil olmak üzere birden kez yer verilmesi bunu düşünmemizi sağlamıştır.

Hürriyet gazetesinin yapmış olduğu “Gaziantep’te Gerginlik Alarmı” başlıklı haberde ise (bkz. Ek-2) yaşanan olaylarla ilgili nispeten daha fazla detay bulunurken yaşanan olayın şiddet içeriğine diğer detaylara çok daha fazla ancak farklı yer verilmiştir. Bıçakla yaralanan Suriyelilerden diğer haber metinlerinde bahsedilirken Hürriyet gazetesinin haberinde bahsedilmemiştir. Sadece yaralandıkları belirtilmiştir. Fotoğraflarda ise farklı olarak sadece eylem yapan vatandaşları temsilen bir görüntü kullanılmış, Sabah gazetesi aksine polis düzeni sağlamaya çalışan görüntüsü kullanılmamıştır. Ancak Sabah gazetesiyle benzer şekilde Belediye başkanının sağduyu çağrısına da haber metninde yer verilmiştir. Sabah gazetesinden farklı olarak yaşanan şiddet olayının sebebini Suriyeliler sebebiyle artan kiralar ve düşen maaşlara bağlamıştır. Ünalı mahallesinde yaşayan bir Suriyeli kiracının ev sahibini öldürmesinin üstüne sokaklara yaşanan ve yerleşik olan mahallelinin Suriyelilere saldırmasını sadece bu özel olaya bağlamayan haber metni içeriğinde kira değerleri ve iş gücünden bahsederek olayların ekonomik sebeplerle çıkmış olduğuna dair bir yönlendirme yapmaktadır. Ayrıca fotoğraflarda polis kullanılmaması ve başlıkta belirtilen gerginlik ve alt başlıklarda saldırganların pala kullandıklarının belirtilmesi, ortada kontrol altında tutulamayan ve artmaya devam eden bir sorun olduğuna ve bunun sebeplerinin toplumsal değil aslında ekonomik olduğuna dair bir vurgulamadır.

Cumhuriyet Gazetesi ise “Gaziantep Kaynıyor” başlıklı haberde, (bkz. Ek-3) diğer metinlerden farklı olarak herhangi bir Sivil Toplum Kuruluşunun veya kamu kuruluşunun görüşüne yer verilmediği görülmektedir. Yaşanan şiddet olayları dışında haber spotunda evlerinden ayrılan insanlardan bahsedilirken haber metninin sonunda güvenlik güçlerince çıkarıldıkları belirtilmiştir. Ayrıca hemen haberin içerisine Gaziantep’te kiraların Suriyelilerin gelişyle fırladığı yazılan bir bölüm daha ilüştirilmiştir. Ayrıca tutuklanan Suriyelilerle ilgili haber metninde hiçbir detay bulunmamıştır. Yine Hürriyet gazetesi gibi Cumhuriyet gazetesinde de yaşanan şiddet olayının sebebini Suriyeliler sebebiyle artan kiralar ve düşen maaşlara bağlamıştır. Farklı bir detay olarak da Hürriyet ve Cumhuriyet gazeteleri konuyla ilgili haberi Doğan Haber Ajansı üzerinden gelen bilgilerle yapmıştır. Bu durum da olaya özel bir ilgi gösterilmediğine işarettir. Ayrıca iki gazetenin de olayı birbirinden farklı detaylarla yansıtmalarına rağmen yine de sorunun özüyle ilgili herhangi farklı bir veri bulunmamıştır. Başlıkta kaynama kelimesinin kullanılması yine olayların devamlılığına vurgu yapmaktadır. Burada da ekonomik sebeplere vurgu yapılmıştır.

Aynı olayla ilgili üç farklı gazetede yapılan haberler göçmenlerin veya yerleşik olanların sorunlarını yansıtacak veya toplumu bu noktada bilinçlendirecek nitelikte olmadığı ortadadır. Sabah gazetesinden farklı olarak Cumhuriyet ve Hürriyet gazeteleri Doğan Haber Ajansından alınan veriler doğrultusunda haber oluşturmasına rağmen metinlerde gözle görülür farklar mevcuttur. Gazeteler arasından Cumhuriyet nispeten habere daha az yer vermiştir. Sabah ve Hürriyet görsel de kullanmış, habere daha fazla önem göstermiş, daha fazla detaya yer vermiştir. Ancak incelenen gazetelerin ne manşetinde ne de ilk sayfasında haberi görmek mümkündür. Bulgularımıza tekrar göz attığımızda her gazetede farklı detaylar bulmak mümkündür. Cumhuriyet ve Hürriyet gazetelerinin haberleri adeta okuyucuyu kiralar ve maaşlar üzerinden bir değerlendirme yapmaya yöneltirken, Sabah gazetesi olayla ilgili yönlendirmeyi olayın provakasyon olduğu şeklinde yapmıştır. Ancak yaşanan olaylarla ilgili fazlaca detay vermeyip vatandaşı sükunete davet etmiştir. Bakıldığında yaşanan olaylar bir bölgede hem yerleşik yaşayanların durumunu hem de göçmenlerin yaşadıklarını tam olarak anlatamamıştır. Sorun ekonomik veya siyasi sebeplere indirgenmiştir. Kanlı bir protesto yaşanmış olmasına rağmen Sabah, Hürriyet ve Cumhuriyet gazeteleri olayı manşette veya ilk sayfada yer vermemiştir. Burada bir muhalif biçim kod açımından çok, egemen görüşün birbirine muhalif kod açımları oluşturmak mümkün gözükmemektedir.

SONUÇ

Yapılan incelemede, örnek olay çerçevesinde basına atfedilen dördüncü kuvvet özelliği tartışmalı bir noktada durmaktadır. Okuyucu açısından düşünüldüğünde iletilerin içeriklerinde sorunun özüne yani insani boyutuna dair bir eleştirel yorumu çıkarmanın zorluğu tespit edilmiştir. Kodlama/Kod çözümü modeli üzerinden düşünenecek olursak temelde görüldüğü üzere üç metinde de ortaya çıkan sonuç gündelik siyasal yaşamla orantılı olarak metinlerin siyasal görüşlere göre değiştiğidir. Ancak bu durumda okuyucunun muhalif veya uzlaşımçı biçimde bir okuma yapabileceği veya bunu sağlıklı yapabileceği tartışmalıdır. Yaşanan toplumsal boyutlara varmış böyle bir durumla ilgili en temel detaylar haber metnine göre farklılık göstermektedir. Yansıtılan verilerle sanki olay üç farklı şekilde gerçekleşmiş gibi düşünülebilir. Sonuçta sorunun temelinde göçmenlerin sorunları veya yerleşik olarak yaşayanların sorunları değil sadece güncel siyaset üzerinden bir taraf olma durumu ile olaylara yaklaşılmaktadır. Bu örneği incelediğimizde olayı bize aktaran basın kuruluşlarının toplumsal bir sorunsalın temel detaylarına inmeleri mümkün değildir. Bu noktada McLuhan'ın yaklaşımı ön plana çıkmaktadır. Görüldüğü üzere aslında algılanacak olan şey öyle veya böyle sorunun kendisi olmayacaktır. Her zaman bulunduğu çevrenin egemen görüşü olacaktır.

Basın kuruluşları gündelik siyasal sorunların içerisinde dünya görüşüne uygun siyasal hareketlerin bilerek veya bilmeyerek gölgesinden kurtulamamaktadırlar. Yine örnek olay özelinde yazılı basın, güncel siyasetle ilgisi olmayan insani sorunlarla ilgili de kayıtsız veya ilgisiz görünmektedir. En iyi ihtimalle örnekte olduğu gibi gazeteler yaşanan olayı yine belli ölçülerde kendi ideolojik çerçeveleri veya okurlarının ideolojik çerçevelerine göre biçimlendirerek yayınlamaktadırlar. Ancak esas sorun olan insani ihtiyaçları, habere konu olan suç olayının detaylarını vurgulamaktan uzaktırlar. Bu durum kod çözümlemenin ideolojiden bağımsız düşünülmemesiyle birleşince McLuhan'ın yaklaşımından yola çıkarak Jean Baudrillard'ın fikirlerine yaklaşmamıza yol açar. Toplumsal ve adi suçlar medyayı her an sonuçları daha başlangıçtan belli olan bir bulmaca düzenine benzemektedirler. Örneğin bir soygun adeta bir soygun simülasyonuna benzemektedir. Gerçek sonuçların var olmadığı kimse tarafından da ilgi görmediği olaylar, sürekli üretime maruz kalan göstergeler bütünü haline gelmiştir. Yani amaçsız, gerçeküstü, sürekli üretilen ve birbirinin etkeni olduğu için her seferinde kendinden yeni bir sorun doğuran dolayısıyla denetlenemeyen şeylere dönüşmektedirler (Baudrillard, 2003: 41-42).

Elbette yapılan çalışma yazılı basın açısından sınırlı bir durumdadır. Burada tek bir örnek olayın incelenmesi, basın yayın kuruluşlarının tamamının incelenememesi çalışmanın sınırlılığını oluşturmaktadır. Ancak teorik olarak haber kavramına baktığımızda bu sınırlılıklar giderilse dahi farklı bir sonuç çıkabileceği düşüncesi muğlaklığını korumaktadır. Konu ile ilgili yapılacak daha geniş kapsamlı çalışmaların literatüre önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- AFAD, 2., (2016). *Suriyeli Misafirlerimiz Kardeş Topraklarında*. Ankara: T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı.
- Baudrillard, J., (2003). *Simulakrlar ve Simülasyon*. (Çev: Oğuz Adanır). İstanbul: Doğu Batı Yayınları.
- Bek, M. G., (2010). Karşılaştırmalı Perspektiften Türkiye'de Medya Sistemi. *Mülkiye Dergisi*, 101-125.
- Çaycı, B., (2016). Medya Gerçekliğinin İnşası ve Toplumsal Denetim. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 25: 84-96.
- Erdoğan, İ., (1999). Dördüncü Gücün İlettiği: Amerikan Örneği. K. Alemdar içinde, *Medya Gücü ve Demokratik Kurumlar* (s. 33-43). İstanbul: AFA.
- Ergil, D., (1983). İdeoloji Üzerine Düşünceler. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi*, 38(1): 69-95.

- Geray, H., (1997). İletişim, Bilgi Toplumu ve Küreselleşme. I. Kansu içinde, *Emperyalizmin Yeni Masalı: Küreselleşme* (s. 34-45). Ankara: İmge Yayınları.
- Girgin, A ., (2014). Tarafsızlık (Nesnellik, Objektiflik). *Marmara İletişim Dergisi* , 11 (11) , 247-254 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruid/issue/444/3476>
- Herman, Edward S. ve Chomsky, N., (2012) *Rızanın İmalatı: Kitle Medyasının Ekonomi Politikası*, Çev. Ender Abadoğlu. İstanbul: BGST Yayınları.
- Maigret, E., (2011). *Medya ve İletişim Sosyolojisi. (Çev: Halime Yücel)*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mora, N., (2011). *Medya Çalışmaları Medya Pedagojisi ve Küresel İletişim*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Purvis, T., & Hunt, A., (2014). Söylem, İdeoloji, Söylem, İdeoloji, Söylem, İdeoloji . . .(Çev: Simten Coşar). *Moment Dergi*, 1(1): 9-36.
- Stevenson, N., (2008). *Medya Kültürleri Sosyal Teori ve Kitle İletişimi (Çev: Göze Orhon, Barış Engin Aksoy)*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- van Dijk, Teun., (1993). "Principles of Critical Discourse Analysis," *Discourse and Society*. Vol: 4(2). p. 249-283.
- van Dijk, Teun., (2015). " , " *Söylem ve İdeoloji*, Barış Çoban ve Zeynep Özarslan (haz.), İstanbul: Su Yayınları. s. 13-112.
- Yeşilorman, M., & Koç, F. (2014). Bilgi Toplununun Teknolojik Temelleri Üzerine Eleştirel Bir Bakış. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1): 117-133.

EKLER

EK 1: Sabah Gazetesi Örnek Haberi 14 Ağustos 2014

Provokasyona karşı sağduyu çağrısı

Adsız GÜNEBAKAN / SABAH

Gaziantep'te Hıdır Çalar'ın evini boşaltmasını istediği Suriyeli kiracısı tarafından bıçaklanarak öldürülmesinin ardından gerginlik dün gece de devam etti. Kentin sokakları savaş alanına dönerken, onlarca Suriyeli plakalı araç tahrip edildi. Saldırılarda bazı Suriyeli sığınmacılar da bıçaklandı. Cinayete ilgili gözaltına alınan 4 Suriyeli ise tutuklandı.

'PROVOKASYONA GELMEYİN'

Kentteki iş dünyası ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri, Suriyelilere yönelik protestolar nedeniyle sağduyu çağrısında bulunarak şu mesajları verdi:

- **Gaziantep Ticaret Odası (GTO) Yönetim Kurulu Başkanı Eyüp Bartık:** Bunu kaosa dönüştürmemek gerek, provokasyona gelmeyelim.
- **Bülbülzade Vakfı Suriye Yardım Koordinatörü Mahmut Kaçmaz:** Bize yakışan misafire sahip çıkmaktır. Kimse duyarsız değil, Suriyeliler de ferdi olaylara üzülüyor. İnşallah bu tür olaylar bir daha yaşanmaz.
- **Sağlıklı Nesiller Yetiştirme Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Yener Doğruer:** Bu insanlarla yıllardır iç içe yaşıyoruz. İçlerinde akrabalamız da var. Zor dönemlerinde misafirlerimize yardım elimizi uzatmak zorundayız.

Ote yandan, Gaziantep Valisi Erdal Ata da yazılı bir açıklama yaparak herkesi soğukkanlı olmaya davet etti.

Hıdır Çalar'ın Suriyeli kiracısı tarafından öldürülmesinin ardından Gaziantep'te gerginlik dün de devam etti. Cinayete ilgili 4 Suriyeli tutuklandı. STK'lar ve iş dünyası vatandaşları provokasyonlara karşı uyardı

EK 2:Hürriyet Gazetesi Örnek Haberi 14 Ağustos 2014

Gösterilere katılanların çoğunun çocuk ve gençlerden oluştuğu dikkat çekti.

200 bini aşkın Suriyeli'nin sığındığı Gaziantep'te, 9 kişinin yaralandığı protestoların yoğunlaştığı semtlerde güvenlik önlemleri artırıldı, bazı Suriyelilerin kamplara gönderilmesi gündeme geldi. Yetkililer sağduyu çağrısı yaptı.

Parklarda yaşayan Suriyeliler açık hedef haline geldi.

GAZİANTEP'TE 'gerginlik' alarmı

GAZİANTEP'te, son günlerde Suriyeli sığınmacılara yönelik gerginliğin tırmanmasının ardından, kentte alarm durumuna geçildi. Resmi kayıtlara göre 200 bin, gayri resmi olarak ise 300 bin civarında Suriyeli'nin yaşadığı tahmin edilen kentte, sığınmacıların gelişi ile kiralar 2-3 kat arttı. Suriyeliler'in düşük ücretle çalışması, açtıkları işyerlerinde vergi ve SGK giderleri olmamasının haksız rekabete yol açtığı iddialarıyla olaylar çıktı. Tepki, pazartesi Ünalı Mahallesi'nde oturan Hıdır Çalar'ın, evinden çıkmasını istediği Suriyeli kiracısı ve yanndakilerle bıçaklanarak öldürülmesi ile 'arbedeye' döndü.

PALALARLA SALDIRDILAR

Polisin biber gazı ve basınçlı suyla müdahalesi ile son bulan arbede, önceki gün yine alevlendi. Toplanan kalabalık, 2 Suriyeli dövdü, sığınmacılara ait işyerleri tahrip edildi. Gerginlik, gece daha da yayıldı. Sopa, bıçak ve pala ile sokağa çıkan gruplar, 'Suriyelileri istemiyoruz' sloganlarıyla sokakları dolaştı. Gruptakiler karşılarına çıkan ve ev bulamadıkları için

parklarda kalan Suriyelilere saldırdı. Yaralanan 13 Suriyeli çeşitli hastanelere götürüldü. Kalabalık Suriye plakalı araçları da tahrip etti. 17 kişi gözaltına alınırken, dün sabahdan itibaren Suriyeliler parklardan ayrıldı, protestocuların hedefi olan bazı Suriyeli aileler, evlerinden tahliye edildi. Ancak gerginlik dün gece de devam etti. Ünalı, Barış, Yavuzlar, Saçaklı mahallelerinde Suriyelileri protesto eden ve dağılmayan gruplara, polis biber gazıyla müdahale etti. Protestocularla polis arasında gerginlik gece boyu sürdü.

ŞAHİN: SAĞDUYULU DAVRANIN

Resmi kurumların misafirhanelerinde barındırılan bazı Suriyeliler boş çadır veya konteyner kentlere gönderilecek. Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, çıkan olaylar nedeniyle halka sağduyulu davranma çağrısında bulundu. Bu arada Hıdır Çalar'ın öldürülmesiyle ilgili yakalanan 4 Suriyeli 'cinayete iştirak' suçundan tutuklanırken, 1 Suriyeli ise aranıyor. **Hasan KIRMIZIŞAH**
Eyyüp BURUN-Mehmet BULUT/DHA

EK 3:Cumhuriyet Gazetesi Örnek Haberi 14 Ağustos 2014

Gaziantep kaynıyor

GAZİANTEP (DHA) - Gaziantep'te, son günlerde Suriyeli sığınmacılara yönelik gerginlik giderek tırmanıyor.

Suriyelilere yönelik tepki, geçen pazartesi günü Ünalı Mahallesi'nde oturan Hıdır Çalar'ın, evinden çıkmasını istediği Suriyeli kiracısı ve bera-

berindekiler tarafından bıçaklanarak öldürülmesi ile tırmandı. Önceki gün öğlen saatlerinde bazı kişiler, 2 Suriyeliyi dövdü, sığınmacılara ait işyerlerini tahrip etmeye kalkıştı. Aynı gün akşam saatlerinde de ellerinde sopa, bıçak ve pala ile sokağa çıkan gruplar, "Suriyelileri istemiyoruz" sloganları atarak yürümeye başladı. 4'ü bıçakla 9'u dövülerek 13 Suriyeli yaralandı. Gece geç saatlere kadar süren olaylarda göstericilerin ters çevirip ateşe verdiği Suriyelilere ait araçlar ise sağduyulu mahalle sakinleri tarafından söndürüldü. 17 kişi gözaltına alındı. Polis devriye görevi yaparak, grupların toplanmalarını engelledi.

KİRALAR FIRLADI

Sığınmacıların gelişiyle kentte kiralar 2-3 kat arttı. Daha önce 150 lira civarında olan ve çoğu asgari ücretle çalışanların oturduğu kenar semtlerdeki kiralar 400 liraya yükselirken, Suriyelilerin ucuza çalışması veya açtıkları işyerlerinde vergi ve SGK giderleri olmadığı için haksız rekabete yol açtığını ileri sürenler tepki göstermeye başladı. Son 2 ayda özellikle sosyal medya kanallarında kurulan gruplarda Suriyelilere protesto çağrıları yapıldı.

Olayların yaşandığı semtlerdeki parklarda daha önce kalan Suriyelilerin, dün parklardan ayrıldıkları görüldü. Bazı Suriyeli ailelerin güvenlik güçlerince evlerinden tahliye edildiği bildirildi.